

prima instanță: G. Mîra

dosarul nr. 2rh-171/15

instanța de apel: T. Duca, D. Pușca, A. Albu

instanța de recurs: A. Cobăneanu, T. Chișca-Doneva, I. Oprea

ÎNCHEIERE

03 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul

Judecătorii

Valeriu Doagă

Sveatoslav Moldovan

Nadejda Toma

Maria Ghervas

Ala Cobăneanu

examinând cererea de revizuire depusă de Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Igor Slivca, Mihail Bodiu, Natașei Bodiu, Mihail Colța, Anatolie Bulmaga, Anatolie Rudoi, Liuboviei Zaharov, Marin Sacovschii, Alexandru Slivca și Asociației de Economii și Împrumut „Niorcăneanul” cu privire la încasarea sumei

împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție 21 ianuarie 2015 prin care a fost considerat inadmisibil recursul declarat de Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni

constată:

La 04 decembrie 2012, BC „Moldova-Agroindbank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Igor Slivca, Mihail Bodiu, Natașei Bodiu, Mihail Colța, Anatolie Bulmaga, Anatolie Rudoi, Liuboviei Zaharov, Marin Sacovschii, Alexandru Slivca și AEÎ „Niorcăneanul” cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii a indicat că în baza contractului de credit nr. S08082 din 28 februarie 2008 în redacția acordurilor adiționale la el nr. 2 din 31 martie 2009 și nr. 3 din 28 mai 2010, AEÎ „Niorcăneanul” a primit de la BC „Moldova-Agroindbank” SA, filiala Soroca, un credit în sumă de 1 478 700,00 lei, cu termenul limită de rambursare 30 septembrie 2011.

Menționează că în baza contractelor de fidejusiune nr. S08082 „C”/1, nr. S08082 „C”/2, nr. S08082 „C”/3, nr. S08082 „C”/4, nr. S08082 „C”/5, nr. S08082 „C”/6, nr. S08082 „C”/7, nr. S08082 „C”/8 și nr. S08082 „C”/9 din 28 august 2008, Igor Slivca, Mihail Bodiu, Natașa Bodiu, Mihail Colța, Anatolie Bulmaga, Anatolie

Rudoï, Liubovi Zaharov, Marin Sacovschii și Alexandru Slivca și-au asumat obligația să răspundă, în aceeași măsură ca și AEÎ „Niorcăneanul” în fața BC „Moldova-Agroindbank” SA pentru onorarea integrală a obligațiilor acesteia, aferente contractului de credit nr. S08082 din 28 februarie 2008, încheiat între BC „Moldova-Agroindbank” SA și AEÎ „Niorcăneanul”, în cazul dacă ultima nu-și va onora aceste obligații.

Invocă că AEÎ „Niorcăneanul” nu și-a onorat obligațiile contractuale cu privire la rambursarea creditului primit și achitarea dobânzii calculate pentru utilizarea lui, încălcând astfel, prevederile pct. 3.1. din acordul adițional nr. 3 la contractul de credit nr. S08082 din 28 februarie 2008 și art. 572 Codul civil.

Afirmă că prin reclamațiile nr. 434-442 din 02 noiembrie 2012 și nr. 444 din 05 noiembrie 2012, banca a solicitat debitorului și fidejuserilor rambursarea integrală a datoriei, însă reclamațiile n-au fost satisfăcute.

Susține că la situația din 01 noiembrie 2012 datoria AEÎ „Niorcăneanul” față de bancă constituia suma de 608 553,20 lei, inclusiv: creditul restant - 311 900,00 lei, dobânda neachitată - 266 195,49 lei, alte datorii - 30 457,71 lei.

Își întemeiază acțiunea în baza art. 572, 602, 1156, 1159 Cod civil.

Solicită încasarea în mod solidar de la Igor Slivca, Mihail Bodiu, Natașa Bodiu, Mihail Colța, Anatolie Bulmaga, Anatolie Rudoï, Liubovi Zaharov, Marin Sacovschii, Alexandru Slivca și AEÎ „Niorcăneanul” în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA a datoriei în sumă de 608 553,20 lei și a cheltuielilor privind achitarea taxei de stat în sumă de 18 256,59 lei, iar în total 626 809,79 lei.

La 05 septembrie 2013 BC „Moldova-Agroindbank” SA a depus cerere de modificare a cuantumului pretențiilor, solicitând încasarea în mod solidar de la Igor Slivca, Mihail Bodiu, Natașa Bodiu, Mihail Colța, Anatolie Bulmaga, Anatolie Rudoï, Liubovi Zaharov, Marin Sacovschii, Alexandru Slivca și AEÎ „Niorcăneanul” în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA a datoriei în sumă de 459 548,31 lei.

În susținerea cererii a afirmat că datoria AEÎ „Niorcăneanul” față de bancă s-a diminuat și astfel la situația din 20 august 2013 datoria AEÎ „Niorcăneanul” față de BC „Moldova-Agroindbank” SA constituia suma de 459 548,31 lei, inclusiv creditul restant - 160 560,00 lei, dobânda neachitată - 298 988,31 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Soroca din 15 noiembrie 2013 a fost admisă acțiunea și încasat în mod solidar de la AEÎ „Niorcăneanul”, Mihail Bodiu, Natașa Bodiu, Mihail Colța, Igor Slivca, Anatolie Bulmaga, Anatolie Rudoï, Liubovi Zaharov, Marin Sacovschii, Alexandru Slivca în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA datoria în sumă de 160 560,00 lei, dobânda în sumă de 298 988,31 lei, iar în total suma de 459 548,31 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca din 14 februarie 2014 a fost respinsă cererea BC „Moldova-Agroindbank” SA cu privire la corectarea erorii din hotărârea Judecătoriei Soroca din 15 noiembrie 2013 și explicat BC „Moldova-Agroindbank” SA că este în drept să se adreseze cu cerere privind încasarea cheltuielilor de judecată în ordinea procedurii generale.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 15 aprilie 2014 au fost admise apelurile înaintate de Igor Slivca, Mihail Colța, Anatolie Bulmaga, Anatolie Rudoï, Liubovi

Zaharov, Marin Sacovschii și Alexandru Slivca, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care a fost admisă parțial acțiunea, încasat de la AEÎ „Niorcăneanul” în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA datoria în sumă de 160 560,00 lei, dobânda în sumă de 298 988,31 lei, în rest acțiunea a fost respinsă. A fost încasat de la BC „Moldova-Agroindbank” SA cheltuielile de judecată în beneficiul lui Anatolie Bulmaga - 3924,00 lei, Anatolie Rudoi - 3424,00 lei, Liubovi Zaharov – 6924,00 lei, Marin Sacovschii - 6034,00 lei, Mihail Colța - 2500,00 lei, Alexandru Slivca - 3924,00 lei.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 16 octombrie 2014 recursul declarat de reprezentantul BC „Moldova-Agroindbank” SA, avocatul stagiar Nicolai Gnaciuc a fost considerat inadmisibil.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție 21 ianuarie 2015 a fost considerat inadmisibil recursul declarat de Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni.

La 21 aprilie 2015, BC „Moldova - Agroindbank” SA a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 15 aprilie 2014, prin care a solicitat admiterea acesteia și casarea deciziei instanței de apel.

În motivarea cererii de revizuire a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o ca fiind pasibilă de a fi supusă revizuirii în temeiul art. 449 lit. c) CPC, care stipulează că revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Consideră că instanța de apel, ignorând normele de drept procedural, a emis o hotărâre cu privire la drepturile unor persoane neimplicate în proces.

Susține că hotărârea Judecătoriei Soroca a fost contestată în ordine de apel de către Mihail Colța, Igor Slivca, Anatolie Rudoi, Anatolii Bulmaga, Liuba Zaharov, Alecsandru Slivca și Marin Sacovschii.

Afirmă că prin decizia Curții de Apel Bălți din 15 aprilie 2014, rezultă că prin noua hotărâre adoptată s-a dispus încasarea sumei de 160560 lei cu titlu de datorie și sumei de 298988,31 cu titlu de dobândă, doar din contul AEÎ „Niorcăneanul”.

Remarcă că se constată expres că instanța de apel a respins pretențiile BC „Moldova – Agroindbank” SA pe capătul cererii de încasare din contul lui Mihail Bodiu și Natalia Bodiu, dispoziție dispusă în instanța de fond.

Consideră o atare soluție adoptată de către instanța de apel este ilegală și contravine legislației în vigoare.

Susține că din materialele pricinii reiese că Mihail Bodiu și Natalia Bodiu nu au declarat apel, dar s-au alăturat în mod verbal la cererea de apel înaintată de Mihail Colța și Igor Slivca.

Invocă că instanța de apel a făcut abstracție de dispozițiile normei citate și ilegal a admis alăturarea la apel de către Mihail Bodiu și Natalia Bodiu, din considerentul că apelanții în ședința de apel au declarat că susțin cele invocate de avocatul Igor Trofimov.

Menționează că deși Mihail Bodiu și Natalia Bodiu dețineau calitatea de părți la proces în instanța de fond, aceștia au decăzut din acest statut la examinarea pricinii în ordine de apel.

Face referire revizuentul la prevederile art. 55 CPC, care prevede că se consideră participanți la proces: părțile, intervenienții, procurorul, persoanele care, în conformitate cu art. 7 alin. (2), art. 73 și 74, sunt împuternicite să adreseze în instanță cereri în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale unor alte persoane sau care intervin în proces pentru a depune concluzii în apărarea drepturilor unor alte persoane, precum și persoanele interesate în pricinile cu procedură specială.

Invocă prevederile art. 15 CPC, care statuează că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Remarcă că Mihail Bodiu și Natalia Bodiu nu au exprimat dezacordul cu hotărârea instanței de fond în modul stabilit de legislația în vigoare (în forma scrisă), instanța de apel neîntemeiat și din oficiu, a soluționat drepturile acestora.

Drept consecință, au fost declarate nule contractele de fidejusiune încheiate între BC „Moldova – Agroindbank” SA, Mihai Bodiu și Natalia Bodiu, pe motiv că în decursul unui an de la scadența obligației garantate, revizuentul nu a intentat nici o acțiune contra fidejursorilor, acțiunea înaintată fiind depusă cu expirarea termenul prevăzut de lege, din care considerente fidejusiunea a încetat.

Consideră că deși Mihai Bodiu și Natalia Bodiu au fost părți în proces la examinarea cauzei civile ce se afla pe rol la Judecătoria Soroca, prin neexecutarea dreptului de contestare aceștia au decăzut din dreptul efectiv de înainta în instanța de apel obiecții.

Susține că încheierea de inadmisibilitate a recursului declarat împotriva instanței de apel a fost adoptată la 21 ianuarie 2015, la acel moment decizia a devenit irevocabilă, deci consideră că cererea de revizuire este depusă în termen.

La 28 mai 2015, Anatolie Rudoi, Anatolii Bulmaga, Liubovi Zaharov și Marin Sacovschii, reprezentați de avocatul Victor Felișcan au depus referință la cererea de revizuire, solicitând respingerea acestei cereri.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 451 CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În susținerea cererii de revizuire, BC „Moldova - Agroindbank” SA cu referire la prevederile art. 449 lit. c) CPC, a invocat neatragerea în procesul de judecată a lui Mihail Bodiu și Nataliei Bodiu, considerând că prin adoptarea hotărârii de judecată, ultimilor le-a fost încălcat dreptul.

În conformitate cu art. 449 lit. c) CPC, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

În sensul normei citate, este de înțeles că acest temei de revizuire poate fi invocat doar în cazul în care după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă se constată că instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au

fost implicate în proces, cererea de revizuire, în baza acestui temei, urmând a fi depusă nemijlocit de către persoana care nu a fost atrasă în procesul de judecată.

La caz, însă, se constată că cererea de revizuire, cu invocarea temeiului emiterii unei hotărâri cu privire la drepturile lui Mihail Bodiu și Nataliei Bodiu care nu au fost implicați în proces, a fost depusă nu de către Mihail Bodiu și Natalia Bodiu, dar de BC „Moldova - Agroindbank” SA, care a avut în procesul dat statut de reclamant.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă netemeinicia cererii de revizuire, fapt ce dictează respingerea ei.

Or, admiterea cererii de revizuire, în sensul formulat, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

La acest segment instanța va reține și faptul că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 03 martie 2009 în cazul Eugenia și Doina Duca contra Moldovei, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeiuri prevăzute de art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Banca Comercială „Moldova - Agroindbank” Societate pe Acțiuni împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 21 ianuarie 2015 în pricina civilă la cererea de

chemare în judecată a Băncii Comerciale „Moldova - Agroindbank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Igor Slivca, Mihail Bodi, Natalia Bodi, Mihail Colța, Anatolie Bulmaga, Anatolie Rudo, Liubovi Zaharova, Marin Sacovschii, Alexandru Slivca, AEÎ „Niorcăneanul” cu privire la încasarea datoriei

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nadejda Toma

Maria Ghervas

Ala Cobăneanu